

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Веселина Василева Димитрова

ИУ-Варна

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: д-р Мария Боровска

Тема: Повишаване на финансово-икономическата конкурентоспособност на логистичните предприятия в използването на аналитични модели *(в превод на български език)*

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 82 от 08.04.2021г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси доц. д-р Григорий Вазов съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Повишаване на финансово-икономическата конкурентоспособност на логистичните предприятия в използването на аналитични модели“ *(в превод на български език)* за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е д-р Мария Боровска. По време на първото заседание на научното жури на 27.04.2021г. ми е възложено да изготвя становище.

Предадените от д-р Мария Боровска материали включват документи по представен опис: автобиография, копие на дипломата за придобита образователно-квалификационна степен „доктор” на български език и в оригинал, дисертация и автореферат на дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките” на български и руски език, автореферат на

дисертационен труд за придобиване на образователно-квалификационна степен „доктор” на български език и в оригинал, справка за изпълнение на МНИ за придобиване на научна степен „доктор на науките”, справка за цитирания, справка за приноси, публикации по конкурса в оригинал в пълно текстово съдържание, резюмета на публикациите по конкурса на български и руски език.

Кандидатът е приложил 24 публикации по конкурса като в конкурса се оценяват само 11 публикации. Останалите представени публикации или не са по темата на дисертационния труд, или се препокриват по съдържание с други публикации.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Мария Боровска е родена през 1952г. и е автор на над 70 научни труда в сферата на математиката и икономиката. На 20.01.1995г. с диплом номер 198 тя получава научната степен „д-р на икономическите науки“ към Факултета по управление и информатика на Икономическата академия на името на Оскар Ланге във Вроцлав с дисертация на тема „Анализ на функционирането на недетерминистична система за управление на запасите“. От 2015г. насам д-р Мария Боровска работи като старши изследовател към Висшето държавно училище на името на проф. Ст. Тарновски в Тарнобжег. Д-р Мария Боровска е носител на редица награди на полския министър на образованието и на ректора на Католическия университет в Люблин. Д-р Мария Боровска взема участие в подготовката на над 40 научни международни конференции.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем има научно и научно-приложно отношение. Целта е да се направят прогнози в представянето на логистичния бизнес с оглед на възможността за повишаване на неговата конкурентоспособност и финансова стабилност. Основната задача на д-р Мария Боровска е да представи нов метод и математически инструментариум (дефиниран от самата авторка като „патент“) за подпомагане на процеса на управление на центъра за услуги в логистичната система.

4. Познаване на проблема

Биографията и научните публикации на д-р Боровска сочат, че тя изследва проблема в дисертационния си труд от много години и го познава в дълбочина.

5. Методика на изследването

Избраната методика на изследване в дисертацията е подходяща и включва прогнози на основата на времеви редове и брой конкретни наблюдения за ефективността на логистичното представяне на фирмите.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 193 страници, в т.ч. увод, три глави (раздела) и заключение. В допълнение са включени 75 страници приложения, 3 страници с ключови думи, 8 страници с описание на фигури, таблици и формули. Използваните литературни източници в дисертацията са 165.

Първа глава „Теоретични аспекти на повишаване на финансовата и икономическата конкурентоспособност на логистичните предприятия“ разглежда същността на логистиката, логистичните услуги и логистичните системи като се определят количествените (математически) модели за тяхното ефективно функциониране. Втора глава „Анализ на функционирането на логистичната система на предприятието“ разглежда процесите на управление на запасите от гл. т. на различните им равнища. Трета глава „Прогнозиране на функционирането на логистичните дейности на предприятието“ съдържа конкретните прогнози на автора за функционирането на логистичните системи от гл.т. на техните дейности, характеристики и слаби места.

Представеният материал в дисертационния труд дава основания да бъдат изведени конкретни приноси.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Дисертационният труд предлага авторов модел за доказване с нови средства на съществуващи научни проблеми в сферата на управлението на логистичните системи. Дългогодишните научни търсения на д-р Мария Боровска й позволяват да даде своя принос към българската научна общност с количествени доказателства за възможността да се прави корекция на критичните нива на запасите, а оттам и на характеристиките на центъра на услугите в логистичната система чрез предварителни прогнози, които да ориентират логистичните мениджъри за посоката на финансово състояние.

Постиженията на д-р Мария Боровска могат да бъдат използвани при компютърни симулации в логистичните фирми като по този начин се задават благоприятни перспективи за научно приложно тестване на резултатите от дисертационния й труд в посока

рационализиране на транспортните системи като основни звена в центъра за логистични услуги.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите, които отразяват работата и резултатите по дисертационния труд на д-р Мария Боровска са общо 11. Съгласно поредността на представената справка от кандидата, съм оценявала публикациите с номера: 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 20, 21а, 21б, 22. Оценяваните публикации по дисертационния труд включват 2 броя студии (в полски издания с научно рецензиране), 1 монография (в българско издание с научно рецензиране), 8 публикации (гл. статии в полски списания с научно рецензиране, научни трудове на полски университети или глави в колективни монографични издания с научно рецензиране, публикувани в България). Публикациите на д-р Мария Боровска в съавторство са 2 (номера 21а и 21б), при тях не е отразен личния принос на докторанта и приемаме, че всеки автор има личен принос от 50%. Единствено публикация номер 11 е на английски език, останалите са предоставени в оригинал на полски език и с резюмета в превод на български език. Представената справка за цитирания отговаря на минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика като се констатират 4 автоцитати. Д-р Мария Боровска няма представени публикации или цитирания в базите от данни Scopus или WoS.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Д-р Мария Боровска изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

10. Лично участие на кандидата

Д-р Мария Боровска е провела самостоятелно дисертационно изследване, формулирала е самостоятелно приносите и резултатите по него. Дисертационният труд не е обект на плагиатство. Дисертационният труд не преповтаря съдържанието на дисертационния труд за придобиване на образователно-квалификационна степен „доктор“.

11. Автореферат

Авторефератът е в обем от 24 страници, включва всички необходими елементи и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

12. Критични забележки и препоръки

Препоръчвам на д-р Мария Боровска при следващи конкурси, в които желае да участва, да изпълнява стриктно националните и административни изисквания за пълнота и целесъобразност на документацията.

13. Лични впечатления

Не познавам лично кандидата по конкурса.

14. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на д-р Мария Боровска да даде широка видимост на публикациите си и резултатите от дисертационния си труд извън университетите, които представлява в Полша и в България.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидата д-р Мария Боровска притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен „доктор на науките“* на д-р Мария Боровска в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

26.05.2021г.

Рецензент:

проф. д-р Веселина Димитрова